

Vammaisten henkilöiden työtoiminta (SHL 27 e §)

Kuvaile palvelun sisältöä

- Vaalijalassa palvelun sisältö kuvattu samassa kehitysvammaisten työtoiminnan kanssa.
- Vaalijalan kuntayhtymä järjestää asiakkaalle hänen toiveidensa ja tarpeidensa mukaista työllistymistä edistävää ja tukevaa työtoimintaa.
- Tavoitteena on asiakkaan toimintakyvyn ja yhteiskunnallisen sopeutumisen edistäminen, työssä tarvittavien valmiuksien ja taitojen vahvistaminen ja asiakkaan tyytyväisyys palveluun.
- Työtoiminnassa huomioidaan yksilöllisyys ja tavoitteena on arvioida, ylläpitää tai edistää asiakkaan työkykyä, elämänhallintaa sekä työllistymistä.
- Toiminta on yksilöllisesti tai ryhmämuotoisesti toteutettua. Jokaisen asiakkaan kanssa arvioidaan hänen toimintakykynsä arki- ja työnhakutaitoihin liittyen ja laaditaan yksilöllinen toimintasuunnitelma. Suunnitelmaan kirjataan asiakkaan tavoitteet ja päivä-/viikkokohtainen toiminnan toteutus. Tavoitteiden laatimisessa ja muissa asiakkaan hyvinvointiin liittyvissä asioissa tehdään yhteistyötä asumispalveluyksikön, läheisten ja muiden lähiverkostojen kanssa. Verkostoyhteistyöstä ja yhteydenpidosta sovitaan asiakkaan kanssa.
- Työtoiminnassa asiakas voi harjoitella työelämätaitoja osallistumalla työvalmentajan tuella eri toimintoihin, joita ovat keittiön ja puhtaanapidontehtävät, puualan teollisuuden kokoonpano ja omavalmistetyöt, erilaiset kumi-, metalli- ja elektroniikkateollisuuden kokoonpanotehtävät, autonpesu- ja puhdistustehtävät, omien tuotteiden valmistus, sekä kuljetus- ja ympäristönhoidontehtävät. Asiakkailla on mahdollisuus kokeilla työtoiminnan kautta työtehtäviä ohjatusti myös ulkopuolisilla työpaikoilla.
- Asiakkaan omatessa edellytyksiä siirtyä työtoiminnasta kohti työsuhteista työtä, tehdään yhdessä asiakkaan kanssa tarvittaessa Melba / Imba arviointi. Arvioinnin avulla saadaan tietoa sekä asiakkaan fyysisistä taidoista, psykososiaalisista valmiuksista, työkyvystä ja soveltuvuudesta eri ammatteihin. Arvioinnin avulla tuetaan asiakkaan työelämään sijoittumista ja työelämässä pysymistä. Jos asiakkaalla on valmiuksia työllistyä avoimille työmarkkinoille, hänellä on mahdollisuus siirtyä sovitusti tuetun työn palveluun. Tästä palvelusta sovitaan erikseen asiakkaan ja palvelun tilaajan kanssa.
- Asiakkaalle annetaan tukea: valintojen ja suunnitelmien tekemiseen, muutoksin ja siirtymävaiheisiin, opintoihin ja työhön pääsemiseen, mahdollisimman suuren itsenäisyyden saavuttamiseen, terveyteen ja hyvinvointiin, itseilmaisuuksiin ja luovuuteen, sosiaalisissa rooleissa toimimiseen ja palvelujen sisältöihin ja toimintatapoihin vaikuttamiseen.
- Asiakkaat ja läheiset antavat vuosittain palautetta tyytyväisyydestä sekä palvelun toimivuudesta ja tekevät kehittämis ehdotuksia.

Mikä organisaatio palvelua järjestää?

- Kuntien vastuulla järjestää, mutta voivat ostaa palvelua esim. Vaalijalan kuntayhtymä ja Training Center.

Mikä taho/tahot palvelua tarjoaa?

- **Pieksämäki:** Vaalijalan kuntayhtymä ja Pieksämäen kaupunki
- **Mikkeli:** Vaalijalan kuntayhtymä, Mikkelin kaupunki ja Essote
- **Varkaus:** Vaalijalan kuntayhtymä, Varkauden kaupunki ja Training Center

Kuinka paljon asiakkaita palvelussa on (esim. vuosittain)?

- **Pieksämäki:** Vaalijala 5, kaupungin omat yksiköt: 2
- **Mikkeli:** Vaalijala 5
- **Varkaus:** Vaalijala 2, Training Center: 36, kaupungin omat yksiköt:10

Minkälainen on asiakasrakenne ja -jakauma? (onko esimerkiksi kehitysvammadiagnoosia, mielenterveysdiagnoosia vai onko palveluun ohjattu sosiaalisista syistä, päihdeongelmista johtuen jne.?)

- Kehitysvammaisia ja mielenterveys- ja päihdeongelmaisia.

Mitkä ovat asiakkaiden yleisimmät lähettäjätahot?

- Aikuissosiaalityö
- Vammaispalvelut
- Psykiatrianpoliklinikka
- Päihdepoliklinikka
- Nuorisopsykiatria
- Ohjaamot

Mihin asiakkaat päätyvät tästä palvelusta?

- Suurin osa asiakkaista ei etene palvelusta mihinkään.

Kuinka pitkiä palvelujaksoja asiakkailla on?

- Muutamista kuukaudesta vanhuuseläkkeeseen asti.

Kuvaile ja pohdi tiiviisti, kuinka palvelussa toimii yhteistyö muiden sote-palveluiden kanssa.

- Yhteistyö toimii lähettäjätahojen kanssa.

Onko palvelussa tai sen asiakkailla (tai osalla asiakkaista) tukenaan asiakasvastaava? Jos on, kuka toimii asiakasvastaavana? Jos ei, voit pohtia, olisiko asiakasvastaavamallista hyötyä tai haittaa.

- Kaikilla ei ole asiakasvastaavaa ja siitä olisi hyötyä, jotta asiakas etenisi oikea-aikaisiin ja oikeanlaisiin palveluihin.

Onko asiakkaille tarjolla työhönvalmennusta? Jos on, kuinka paljon?

- Ei ole. (Erillinen ostettava palvelu, tarvitaan oma maksusitoumus työhönvalmennukseen)

Mikäli mahdollista, kuvaile ja/tai arvioi, mitä etuuksia asiakkaat saavat. Vaikuttaako etuusjärjestelmän logiikka asiakkaiden ohjautumiseen palveluun?

- Työkyvyttömyyseläke

Saavatko asiakkaat korvauksia palveluun osallistumisesta?

- Työosuusraha
- Matkakorvauksissa on erilaisia käytäntöjä palvelun tuottajasta riippuen

Pohdi, minkä asioiden pitää muuttua, jotta palvelusta päästäisiin etenemään nykyistä paremmin avoimille työmarkkinoille/TE-toimiston asiakkaaksi/työllisyyspalveluihin/ Kelan ammatilliseen kuntoutukseen tai koulutukseen.

- Työhönvalmennuksen lisääminen ja tehostaminen.
- Ajattelutapojen muuttaminen, jotta asiakkaat etenevät palveluissa.
- Työkyvyttömyyseläke ei saisi olla poissulkeva etuus TE-toimiston tai työllisyyspalvelujen asiakkaaksi pääsemiseksi.

Kuvaile mahdollista työnantajayhteistyötä/yhteistyötä te-toimiston kanssa. Voit myös pohtia, miten näitä voisi parantaa.

- Työnantajayhteistyötä on jonkin verran, mutta sitä voisi lisätä.
- TE-toimiston kanssa ei ole yhteistyötä.

Kuvaile keskeisiä haasteita.

- Asiakkaat eivät etene työtoiminnasta työelämään.
- Asiakkaiksi on ohjautunut henkilöitä, joilla ei ole itsellään enää tavoitteena työelämä.
- Työhönvalmentajan tarjoamaa palvelua ei osteta.